

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Przedmiot główny:

Trąbka

PIERWSZY ETAP EDUKACYJNY

Cykl 4-letni

Klasa I

I okres:

- zapoznanie ucznia z historią i budową instrumentu
- dbanie o należytą higienę instrumentu
- omówienie zasad gry na trąbce
- oddech przeponowo-żebrowy – zestaw ćwiczeń wzbogacany w miarę postępów ucznia
- wydobywanie dźwięku na ustniku oraz na tzw. obręczy – prawidłowe ułożenie ustnika oraz właściwa praca języka
- zachowanie odpowiedniej postawy w trakcie gry na instrumencie, ze szczególnym uwzględnieniem układu prawej dłoni (ćwiczenia wykonywane przed lustrem)
- wydobywanie podstawowych dźwięków na instrumencie
- stopniowe rozszerzanie skali instrumentu
- wykonywanie prostych, znanych utworów (piosenek), również z akompaniamentem fortepianu
- krótkie autorskie ćwiczenia o stopniu trudności dostosowanym do indywidualnych możliwości ucznia
- ćwiczenia ze *Szkoły na trąbkę* I. Sztan, H. Rapp, P. Wastall lub innych

II okres:

- dalsza praca nad aparatem gry – oddech, zadęcie, właściwa postawa
- wprowadzenie prostych ćwiczeń opartych na szeregu alikwotów (przedęciach) – kwinty, kwarty pół- i ćwierćnutami.
- gamy durowe i pasaże, pół- oraz ćwierćnutami przez jedną oktawę z uwzględnieniem skali gry osiągananej przez ucznia
- dalsze ćwiczenia ze *Szkoły na trąbkę* I. Sztan, H. Rapp, P. Wastall lub innych
- utwory z towarzyszeniem fortepianu

Program przesłuchania końcoworocznego:

- wybrane gamy i pasaże w tonacjach durowych non legato
- 2 etiudy o różnej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu

Klasa II

I okres:

- dalsza praca nad oddechem przeponowo-żebrowym – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku
- postawa – ćwiczenia rozluźniające prawą rękę (dłoni)
- kolejne ćwiczenia oparte na przedęciach (aliquotach)
- zwrócenie większej uwagi na intonację w trakcie gry oraz na synchronizację palce-język
- wprowadzenie legato

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
  - a) durowe - tercje (ćwierćnutami i ósemkami), pasaż,
  - b) mollowe - pasaż, .
- etiudy ze zbioru H.J. Krumpfera (*Zbiór etiud na trąbkę*) lub inne
- utwory z towarzyszeniem fortepianu dostosowane do możliwości ucznia
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- gamy:
  - a) durowe - tercje, pasaż,
  - b) mollowe - pasaż,
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej
- utwór solowy z akompaniamentem

II okres:

- dalsza praca nad oddechem przeponowo-żebrowym – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku
- postawa – ćwiczenia rozluźniające prawą rękę (dłoń)
- kolejne ćwiczenia oparte na przedęciach (aliquotach)
- zwrócenie większej uwagi na intonację w trakcie gry oraz na synchronizację palce-język
- wprowadzenie legata
- gamy do czterech znaków przykluczowych:
  - c) durowe - tercje (ćwierćnutami i ósemkami), pasaż,
  - d) mollowe - pasaż,
- etiudy ze zbioru H.J. Krumpfera (*Zbiór etiud na trąbkę*) lub inne
- utwory z towarzyszeniem fortepianu dostosowane do możliwości ucznia
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program egzaminu promocyjnego:

- gamy:
  - c) durowe - tercje, pasaż
  - d) mollowe - pasaż
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej
- utwór solowy z akompaniamentem

Klasa III

I okres:

- oddech, zadęcie, postawa (ćwiczenia)

- zwrócenie większej uwagi na swobodę wydobycia dźwięków (ćwiczenia na ustniku), „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- gamy do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu)
  - a) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
  - b) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- rozszerzanie możliwości dynamicznych na instrumencie
- umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu
- czytanie a`vista
- umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów na scenie
- umiejętność gry w prostych formach muzykowania zespołowego
- etiudy ze zbiorów H.J. Krumpfera, Vizutiego (wybrane) lub innych zbiorów
- utwory z akompaniamentem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
  - a) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
  - b) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu

II okres:

- oddech, zadęcie, postawa (ćwiczenia)
- zwrócenie większej uwagi na swobodę wydobycia dźwięków (ćwiczenia na ustniku), „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- gamy do czterech znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu)
  - c) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
  - d) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- rozszerzanie możliwości dynamicznych na instrumencie
- umiejętność samodzielnego opracowania łatwego utworu
- czytanie a`vista
- umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów na scenie
- umiejętność gry w prostych formach muzykowania zespołowego
- etiudy ze zbiorów H.J. Krumpfera, A. Vizutiego (wybrane) lub inne
- utwory z akompaniamentem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program egzaminu promocyjnego:

- gamy do czterech znaków przykluczowych:
  - c) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, pasaż, przewroty pasażu
  - d) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu

Klasa IV

I okres:

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobycie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- przedęcia – zestaw ćwiczeń uwzględniający coraz szerszą skalę instrumentu
- gamy do sześciu znaków przykluczowych z uwzględnieniem całej skali instrumentu:
  - a) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, szesnastkami, tercje, biegniki, pasaż, przewroty pasażu
  - b) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, szesnastkami, pasaż, przewroty pasażu
- dalsze rozwijanie techniki gry – etiudy (H.J. Krumpfer, S. Hering, M. Bordogni, C. Koprasch)
- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np.: koncert, suita, sonata.
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- gamy do pięciu znaków przykluczowych:
  - e) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, tercje, biegniki, pasaż, przewroty pasażu
  - f) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami i ósemkami, pasaż, przewroty pasażu
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu

II okres:

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobycie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- przedęcia – zestaw ćwiczeń uwzględniający coraz szerszą skalę instrumentu
- gamy do sześciu znaków przykluczowych z uwzględnieniem całej skali instrumentu:
  - c) durowe – ćwierćnutami, ósemkami, szesnastkami, tercje, biegniki, pasaż, przewroty pasażu

- d) mollowe – non legato i legato – ćwierćnutami, ósemkami, szesnastkami, pasaż, przewroty pasażu
  - dalsze rozwijanie techniki gry – etiudy (H.J. Krumpfer, S. Hering, M. Bordogni, C. Koprasch)
  - utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np.: koncert, suita, sonata.
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program egzaminu końcowego:

Poprawne wykonanie dwóch prostych etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej, jednego lub dwóch utworów solowych z akompaniamentem. Gra a vista.